

Õiguskantsler

Imre Jugomäe
vallavolikogu esimees
Mulgi Vallavolikogu
mulgi@mulgivald.ee

Teie nr

Meie 07.08.2025 nr 6-4/251387/2505775

Kooli lõpetamise toetus

Lugupeetud vallavolikogu esimees

Teile teadaolevalt küsiti õiguskantslerilt Mulgi Vallavolikogu [määruse](#) kohta, mille järgi maksab vald rahalist toetust põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajatele, kuid mitte kutsekeskharidusõppe lõpetajatele. Vallaelanik soovis teada, kas määrus on kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Selgitasite vastuses õiguskantsleri järelepärimisele, et Mulgi vald toetab põhikooli- ja gümnaasiumilõpetajaid rahaliselt seetõttu, et soovib neid märgata ja tunnustada, arvestades seejuures ka valla eelarvelisi võimalusi. Kinnitasite, et vald pole soovinud kutseõppeasutuse lõpetanud noori ebavõrdselt kohelda. Seega on kohane, kui volikogu arutab määrusega kehtestatud toetuste maksmist ja võimalusel muudab määrust.

Teie pakutud lahendus, et volikogu arutab võimalust maksta toetust ka kutse(keskharidus)õppe läbinule, on õiglane. Palun Teil see esimesel võimalusel korraldada. Palun kaaluge ka toetuse maksmist tagasiulatuvalt 2024/2025. õppeaastal lõpetanutele.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 lõikes 1 sätestatud üldine võrdsuspõhiõigus keelab sarnases olukorras olevate inimeste põhjendamatult erineva kohtlemise. Sarnases olukorras olevaid inimesi võib Riigikohtu praktika kohaselt erinevalt kohelda sel juhul, kui selleks on mõistlik ja asjakohane põhjus.¹

Kohalik omavalitsus peab õigusakte kehtestades arvestama muu hulgas võrdse kohtlemise nõuet. Vallad ja linnad on oma valikutes vabamad, kui tegemist ei ole toetusega puudust kannatavatele inimestele või mõne seesuguse toetusega, mida inimene saaks kohalikult omavalitsuselt nõuda, kuna selle toetuse maksmine on kohaliku omavalitsuse ülesanne.²

Praegusel juhul ongi tegu toetusega, mida vald maksab oma elanikele vabatahtlikult (sellise toetuse maksmist ei nõua ükski seadus). Toetus pole ka mõeldud puudust kannatavale inimesele. Seega on vallal üsna vabad käed otsustada, kellele ja mis tingimustel toetust maksta.

¹ RKPJKo 31.01.2025, [5-24-26/18](#), p 63.

² RKPJKo 08.03.2011, [3-4-1-11-10](#), p 62.

Eesti haridussüsteemis eristatakse kahte liiki keskharidust: üldkeskharidus, mida omandatakse gümnaasiumis, ja kutsekeskharidus, mida omandatakse kutseõppeasutuses ([Eesti Vabariigi haridusseaduse](#) § 16 lg 1). Põhimõtteliselt pole välistatud, et vald otsustab toetada üksnes gümnaasiumiõpilasi, sest soovib innustada valla elanikke omandama kõrgeimat võimalikku haridustaset (pärast gümnaasiumi lõpetamist on noorel suurem tõenäosus jätkata õpinguid kõrgkoolis). Seega ei saa valla tehtud valikut pidada otseselt lubamatuks.

Kuna Teie vastusest ei selgu üheselt, kas selline valik on olnud volikogu tegelik eesmärk, siis oleks mõistlik ja noorte inimeste suhtes õiglane määrus uuesti üle vaadata ja kaaluda toetuse maksmist ka kutsekoolis keskhariduse saanud noortele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise